

Justitiedepartementet
Enheten för lagstiftning om allmän ordning
och säkerhet

Stockholm 2026-09-30

Ref Dnr Ju2026/01011

Remissyttrande avseende betänkandet Tillgång till passageraruppgifter i brottsbekämpningen (SOU 2026:28)

Sveriges Bussföretag är en arbetsgivar- och branschorganisation för den yrkesmässiga bussbranschen och representerar såväl bussresearrangörer som busstrafikföretag. Vi är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv.

Sveriges Bussföretag har fått möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat betänkande. Vi kommer i vårt svar främst lägga fokus vid busstrafik som bedrivs på kommersiell basis. För den upphandlade linjetrafiken med buss hänvisas till andra remissinstanser.

Sammanfattning av våra synpunkter

Sveriges Bussföretag delar intentionerna med den genomförda utredningen och håller med utredaren om att det är viktigt att kontinuerligt se över vilka verktyg som våra brottsbekämpande myndigheter har tillgång till. Vi håller också med om att det i många fall är motiverat att myndigheterna inom ramen för brottsbekämpningen ges tillgång till olika typer av passageraruppgifter.

Sveriges Bussföretag avstyrker dock utredningens förslag om att genomföra en trafikslagsneutral PNR-lagstiftning i den form som föreslås.

Det gör vi främst med hänvisning till att vi bedömer att delar av förslagen inte är tillräckligt utredda, att tillämpningsområdet är för brett och att förslagen riskerar att bli mycket kostsamma för företagen att genomföra.

Våra synpunkter

Utredningen föreslår att PNR-lagstiftningen ska bli trafikslagsneutral och utöver gränsöverskridande flygtrafik även omfatta gränsöverskridande tåg-, buss- och färjetrafik samt inrikes flygtrafik. För att genomföra detta så åläggs transportföretag som bedriver dessa typer av trafik att inför varje resa som ankommer till eller avgår från Sverige överföra de PNR-uppgifter som de samlat in till enheten för passagerarinformation.

Sveriges Bussföretag ser att det finns delar av förslagen som behöver utredas ytterligare innan eventuell lagstiftning kan införas. Inledningsvis så är det problematiskt att den här typen av lagstiftning föreslås i en nationell kontext. Vår utgångspunkt är alltid att lagstiftning som reglerar

gränsöverskridande trafik i den mån det är möjligt bör regleras på europeisk nivå. Det finns redan mängder av olika typer av nationella regelverk kring moms, vägavgifter, miljözoner och andra nationella särslagstiftningar som reglerar busstrafik inom Europa. Vi ser risker med att den här typen av regelverk blir ytterligare en administrativ börda för företagen, särskilt om olika länder inför varierande rapporteringskrav.

Endast gränsöverskridande linjetrafik med buss bör omfattas

Sveriges Bussföretag delar utredningens slutsatser om att det är rimligt att avgränsa tillämpningsområdet till enbart gränsöverskridande trafik. Däremot så har inte busstrafik som begrepp nyanserats tillräckligt. I dagsläget finns det förenklat två typer av gränsöverskridande busstrafik: linjetrafik respektive turist- och beställningstrafik.

- Linjetrafiken söks tillstånd för av trafikföretaget hos myndigheterna i respektive land, den bedrivs enligt tidtabell, är öppen för allmänheten och har upparbetade bokningsförfaranden.
- Beställningstrafiken kan vara allt från kortare transfers till längre resor i Europa och körs inte med regelbundenhet. Den kan vara beställd av såväl enskilda företag, föreningar, offentliga organisationer eller privatpersoner som resebyråer eller vara ersättningstrafik för tåg. I många fall bokar sig inte resenärerna direkt hos bussföretaget utan hos den organisation som beställt resan och i många fall är det inte ens ett förfarande som kan jämföras med en bokning i den kontext som bokning betraktas i utredningen.

Bussföretag har idag inga formella krav på att samla in resenärsuppgifter vid gränsöverskridande trafik så som färje- och flygtrafik har idag. Det betyder inte att man inte samlar in passageraruppgifter, men att det kan variera kraftigt vilken typ av uppgifter som finns tillgängliga och framför allt i vilket format man har dessa.

Sveriges Bussföretag bedömer att riskerna med turist- och beställningstrafiken är mindre sett till vilka individer som använder sig av denna för att passera gränser och i vilket syfte de gör detta. Det blir långsökt att exempelvis söka medlemskap i en idrottsförening och engagera sig enbart för att kunna nyttja föreningens årliga träningsresa, eller köpa en paketresa till Europa enbart för själva transporten ut ur Sverige.

Med hänvisning till turist- och beställningstrafikens karaktär anser vi att i det fall att utredningens förslag genomförs, så bör endast gränsöverskridande linjetrafik med buss omfattas.

Oklart vem som ansvarar för rapporteringen

En avgörande fråga som är mycket otydlig i utredningens förslag är vem som egentligen är ansvarig för rapporteringen av uppgifterna. Dels görs en avgränsning till att det är det operativa företaget med någon form av trafiklicens som ska rapportera in uppgifterna. Samtidigt nämns det att det kan vara andra företag än transportföretagen som sköter exempelvis bokning och att även dessa bör omfattas. I flera fall skulle avgränsningen till det operativa företaget med trafiklicens leda till att inga passageraruppgifter alls görs tillgängliga, eftersom dessa handhas av en annan organisation utan operativ licens – i de flesta fall en regional kollektivtrafikmyndighet. Det finns också fall i den kommersiella linjetrafiken med buss där bussföretag kör som underentreprenör till den aktör som säljer biljetterna.

Biljetter kan därtill säljas av många typer av aktörer – andra buss- eller järnvägsföretag, tredjepartsplattformar, resebyråer eller som del i en kombinerad resa. Uppgifterna kan finnas

uppdelade hos flera aktörer och ansvarsförhållandet måste i det fall att utredningens förslag genomförs redas ut mer grundligt.

Endast befintliga uppgifter ska samlas in

Sveriges Bussföretag är positiva till att det enbart är de uppgifter som trafikföretagen samlar in idag inom ramen för sin verksamhet som ingår i rapporteringsskyldigheten. Det är av yttersta vikt att denna princip upprätthålls även i eventuellt framtida arbete med föreskrifter, eftersom det är orimligt att trafikföretagen ska samla in uppgifter endast i syfte att rapportera in dem.

Det finns idag en mångfald av biljetter och dessa kan variera mellan personliga, icke personliga, med eller utan resenärsuppgifter och med eller utan kopplingar till en särskild avgångstid. Samma företag kan sälja olika typer av biljetter vilket gör att ett företag inte rimligen kan åläggas att rapportera in samma uppgifter för alla biljetter, utan det kommer i så fall att variera från fall till fall.

Bristfällig konsekvensanalys vad gäller kostnader för införande

Sveriges Bussföretag anser att utredningen inte har utrett konsekvenserna vad gäller kostnader för företagen tillräckligt. Visserligen konstaterar man att förslagen kommer att innebära både ökad administration och kostnader – men man problematiserar inte detta tillräckligt, särskilt inte utifrån de ständigt ökande kraven på cybersäkerhet. Det är ett alltför förenklat synsätt att kostnaden kan föras vidare och bäras av resenärerna. Om utredningens förslag genomförs så förutsätter vi en bredare diskussion kring kostnaderna, särskilt utifrån att syftet är att tillgodose statens behov.

I realiteten höjer också ökade krav på den gränsöverskridande trafiken trösklarna, både administrativt och kostnadsmässigt, för att starta och driva den här typen av trafik vilket på sikt gör det mindre intressant för nya aktörer att etablera linjer till och från Sverige, med sämre tillgänglighet som följd.

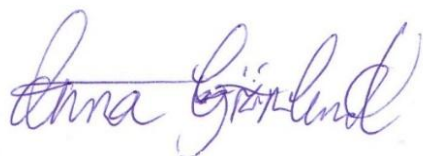
Avslutande medskick

Sveriges Bussföretag vill ånyo poängtera att vi delar intentionerna med utredningen, men att delar av förslagen behöver arbetas om i grunden för att vara möjliga att genomföra i praktiken. I det fall att förslagen genomförs så förutsätter vi en involvering från branschen i framtagandet av föreskrifter och kravspecifikationer, i så tidigt skede av processen som möjligt.

För frågor kring vårt svar hänvisas till förbundets sakkunnige Oscar Sundås, 08-762 66 75, oscar.sundas@transportforetagen.se

Stockholm som ovan

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund, branschchef